
**ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ”**

РЕЦЕНЗИЯ

**От проф. д.ик.н. Гошо Кирилов Петков,
Директор на Институт за научни изследвания
и обучение на докторанти при Университет по
библиотекознание и информационни технологии**

ОТНОСНО: научните трудове на гл. ас. д-р Цветелина Илиева Методиева, представени за участие в обявения в ДВ, бр. 30 от 15.04.2022 г. конкурс за заемане на академичната длъжност «доцент» в област на висше образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност (Системи за сигурност)

София * 2022

Рецензията е възложена по решение на Научно жури, определено със заповед № РД-16-128 от 08.07.2022 г. на Ректора на ШУ „Епископ Константин Преславски“. За написването и получих заповедта за журито и комплект документи на участничката в конкурса. При написването на рецензията в максимална степен са спазени изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), ППЗРАСРБ (чл. 53, чл. 54 и чл. 57) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в Шуменския университет.

Единствен кандидат в конкурса е гл. ас. д-р Цветелина Илиева Методиева, преподавател в катедра „Управление на системите за сигурност“ при „Факултет по технически науки“ на ШУ „Епископ Константин Преславски“. Подадените документи отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за неговото прилагане и на нормативните документи на Шуменския университет за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Цветелина Методиева е родена на 01.10.1984 г. През 2009 г. завършва Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ – ОНС „бакалавър“, а през 2016 г. – ОКС „магистър“ в същия университет. През 2020 г. научно жури, след успешно защитен дисертационен труд на тема: „Миграционни процеси и влиянието им върху сигурността на корпорациите“ и дава образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 9. Сигурност и отбрана, в професионално направление 9.1. Национална сигурност, по докторска програма „Корпоративна сигурност“.

В професионалното си развитие Цветелина Методиева заема различни длъжности. От 2017 г. до 2021 г. е асистент в катедра „Управление на системите за сигурност“ на ШУ „Епископ Константин Преславски“, а от 15.04. 2021 г. до момента е главен асистент в същата катедра. Владее английски език на добро ниво.

Кандидатката е приложила справка за изпълнение на минималните национални изисквания от която личи, че тя отговаря

на норматива, определен за академичната длъжност „доцент“. Тя предлага достатъчен брой научни трудове (19 статии, доклади и една монография), които не са използвани в други конкурси или по каквито и да е други поводи. Тематиката на представената продукция е в научната област на обявения конкурс. Публикациите разкриват пиетета на кандидатката към научни изследвания, както и успешните и опити за транслиране на резултатите от подобни изследвания в процеса на обучение.

Преобладаващата част от посочените публикации в списъка са самостоятелни, а три от тях в съавторство. От резюметата към тях става ясно, че кандидатката притежава собствен стил, изграден в процеса на работа.

Особено внимание следва да се обърне на представената за рецензиране монография „Миграция и демографски баланс“, Шумен, Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“, 2022, 148 стр., ISBN 978-619-201-560-2.

На страниците на монографията Цветелина Методиева развива разбирането си както за миграцията и миграционните процеси, така и за влиянието което те оказват върху демографския баланс. Сравнителният анализ, извършен от авторката, между държави от Европейския съюз и държави извън него, я довежда до прозрения за генезиса и динамиката на миграционните процеси, а оттам и до формулирането на мерки за намаляване на неблагоприятното им влияние върху националната сигурност. Резултатите от анализа на статистическите данни за ниските нива на раждаемост в Р България и високите нива на смъртност обосновава изводите на авторката за продължаващото намаляване и застаряване на населението, както и за непосредственото отражение на тези процеси върху националната сигурност.

Проучването на множество литературни източници и разсъжденията върху миграцията и миграционните процеси също я довеждат до потвърждаване на релацията „демографски фактор –

национална сигурност“. Нещо повече, изводът на Цветелина Методиева е, че стихийната и нелегалната миграция биха могли да се превърнат в пряка заплаха за националната сигурност.

Статиите и научните доклади от списъка с публикациите само допълват отличното впечатление от публикационната дейност на кандидатката.

В публикациите на кандидатката се откриват постижения с приносен характер. Те биха могли да бъдат приложени както в по-нататъшните дирения на самия автор, а и от други автори, интересуващите се от тази проблематика, така и при управлението на визираните процеси в социалната практика. Освен това, те са приложими и биха подпомогнали обучението на кадри в тези сфери на дейност.

Приемамам така формулираните приноси, доколкото те се откриват в публикациите на кандидатката в конкурса. Бих искал специално да отбележа един принос с особено значение, а именно въвеждането и анализа на термина „антропоток“. Прави чест на авторката, че се занимава с него и го е превърнала в предмет на своите изследвания. Смятам, че науката малко е позакъсняла, като не го е поставяла досега във фокуса на интердисциплинарните изследвания на учени от различни научни области или поне недостатъчно. Социалните процеси, които дефинират този термин и изпълват неговото съдържание пренасят и формират нова идентичност на хората, но не толкова и не само его-идентичност, доколкото и тя се повлиява от тези процеси, а национална идентичност, която активно участва и е базисна в прекрояването на геополитическата карта на света. Ето защо е наложително тези процеси целенасочено да се управляват, за да се спаси следващото поколение от опитите за асимилация, ако вече не е късно.

Авторството в представените научни трудове е ясно и неоспоримо. Те са написани в специфичен стил и начин на изложение. Използваните материали са цитирани коректно. Анализът на тема-

тичните линии, които се проследяват в цялостната научна продукция на кандидатката, дава точна представа за нейните научни интереси и авторското и участие.

Към представените в конкурса трудове могат да бъдат отправени някои критични бележки и препоръки по отношение на: формулиране на проблемите, точността на анализите и обобщенията, методичното равнище, точността и пълнотата на резултатите, литературната осведоменост и др. Тези бележки, по-точно казано насоки за бъдеща работа, не влияят на актуалността, значимостта и същността на получените от кандидатката приноси и по никакъв начин не ограничават тяхната приложимост. Поради рутинния и технически характер на тези бележки и препоръки те не се обсъждат в настоящата рецензия.

Гл. ас. д-р Цветелина Методиева, както сама е отбелязала в автобиографията си, гради кариера и трупа опит като университетски преподавател в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, Шумен.

От справката в Учебния отдел на Университета за учебната натовареност се вижда, че Цветелина Методиева има достатъчен и добре балансиран годишен хорариум, формиран от лекции, семинарни занятия, извънаудиторни занятия, научно ръководство на дипломанти и участие и ръководство на стажове на студенти.

Подробното запознаване с документите на кандидатката показва, че тя има добър учебно-методически опит и че се е утвърдила като преподавател с успешна практика в подготовката на специалисти, обучавани в акредитираните в Университета специалности.

Препоръчвам на кандидатката в бъдещата си дейност да обърне още по-голямо внимание на публикации с дидактически характер – учебници, пособия, свитъци с лекции, методики и т.н. по дисциплините които преподава, които да обслужват учебния процес

в Университета. Да положи усилия като направи публикациите си по-достъпни за обучаемите, включително и като използва по-активно възможностите на съвременните технологии, интранет мрежата на Университета и ресурсите на интернет.

Частните бележки върху научната продукция и проявите и като преподавател съм обсъдил с кандидатката и не смятам, че те могат с нещо да променят общото добро впечатление от цялостната и дейност и по-конкретно от публикационната. Те не намаляват ни най-малко стойността на монографията и на останалите публикации, както и на положения от кандидатката труд за добиване и обработване на научната информация. Целта им е само да заострят вниманието и по отношение на бъдещата дейност и научните и изяви.

В трудовете на участничката в конкурса не съм открил представяне за собствени на трудове, които изцяло или частично са написани или създадени от другиго, или използването на публикувани от другиго научни резултати, без позоваване или цитиране. Не ми е известно да има предявени претенции към нея от други автори за некоректно използване на литературните източници, или да са постъпили сигнали относно публикациите на кандидатката за плагиатство от анонимен или неанонимен характер.

Нямам съвместни публикации с кандидатката.

Познавам лично участничката в конкурса. В течение съм на подготовката и защитата на дисертационния и труд за придобиване на образователната и научна степен доктор. Като имам предвид представените публикации в този конкурс смятам, че е очевиден скокът в подготовката и развитието, който Цветелина Методиева е направила през последните години, както в научното си израстване така и в развитието си като преподавател.

Това се потвърждава от мнението на ръководителите и, че тя добре се справя с възложените и задачи. В работата си като преподавател проявява склонност към прилагане на творчество и

търсене на креативни подходи при решаването им, използвайки нови и ефективни пътища за постигане на целите. Тя е организиран, делови, трудолюбив и последователен в преподавателската си работа колега. Тези впечатления допълват представа ми за кандидатката като уважаван преподавател. Проведените лични разговори с колеги и студенти потвърдиха верността на личните ми впечатления.

Кандидатката отговаря на условията за заемане на конкурсната академична длъжност „доцент“, дефинирани в чл. 53 на ППЗРАСРБ и справките по чл. 54, ал. 1. Това ми дава основание да и дам обща положителна оценка.

Въз основа на изложеното по-горе, предлагам на уважаемите членове на Научното жури да приемат материалите по конкурса, да ги оценят положително и да предложат гл. ас. д-р Цветелина Илиева Методиева да заеме академичната длъжност „доцент“.

Рецензент: проф. д.ик.н.

Г. Петков

Гр. София
18.07.2022 г.